

Ogräsbekämpning

Efter sättnig är det viktigt att hitta rätt tidpunkt för första ogräsbekämpning.

Denna behandling ska göras före potatisens uppkomst innan plantorna bryter igenom.

Räkna med att det tar **ca 3-4 veckor från sättnig till uppkomst**. Följ fältens utveckling, många preparatkombinationer ska köras strax innan uppkomst.

Erfarenheter från ogräsförsöken 2022

Under gångna säsongen testades ett antal kombinationer och tidpunkter på två försöksplatser och med dessa försöksplatser ett stort antal ogräsarter.

Några viktiga erfarenheter från dessa försök:

Viktigt att få rent efter första behandlingen!

Det är väldigt viktigt att ha med en produkt i form av Spotlight Plus för att "bränna bort" alla ogräs vid första behandlingstillfället. Vissa ogräsarter t.ex. trampört, stor åkerbinda mfl är det svårt att få full effekt på med bara jordherbicidprodukterna och är dessutom svåra att bekämpa med en uppföljande behandling. Är det dessutom ett torrår och lite väl stora ogräs vid behandlingstillfället kan man tyvärr behöva dras med en del ogräsarter hela säsong om effekten blir begränsad. Rådet är därför, blanda alltid med Spotlight Plus vid ogräsbekämpning och behandla strax före uppkomst!

Sencor + Spotlight Plus strax före uppkomst

Sencor utan Spotlight Plus efter uppkomst

Skillnaderna mellan Sencor SC 600 och Proman

Proman och Sencor SC 600 är ganska lika varandra till verkningsätt och ogrässpektra.

Sencor SC 600 svagheter är b.l.a. åkerbinda, snärjmåra samt nattskatta men har för övrigt en väldigt bred effekt på örtogräs.

Proman är något bättre på åkerbinda även om den lämnade några plantor efter sig i försöken.

Proman har enligt tillverkaren en viss effekt på nattskatta men behöver förstärkning med t.ex.

Centium 36 CS för att få hygglig effekt. Proman verkar däremot vara klart svagare på fliknäva, vilket sågs i både försöken och i fält infekterade med näva. En annan typ av problem Sencor SC 600 dragits med är att den vid några tillfällen ställt till problem med flockning i silar med stopp i spruta och munstycken som följd.

Skillnaden mellan de två jordherbiciderna är med detta ganska små och den största skillnaden mellan dessa preparat ligger dock inte i effekten utan snarare i priset, då Proman är betydligt dyrare än Sencor SC 600!

Sencor SC 600

- + Mycket bred ogräseffekt
- + Näva
- Nattskatta
- Åkerbinda
- Snärjmåra
- Blandningsproblem, ibland?

Proman

- + Mycket bred ogräseffekt
- + Åkerbinda
- + Nattskatta
- Näva
- Priset

Hur viktig är då dosen för Proman?

Sencor, dess styrkor och svagheter med mer än 40 års erfarenhet är vid detta laget ganska kända men hur ser effekten ut i de olika doseringarna av Proman? Med rekommenderad dos på 2 l/ha är det alltid intressant att veta om det är "overkill" eller inte. En dosstege med Proman testades i doseringen 1,5, 1,75 samt 2 l/ha i försöket i jämförelse med 0,35 l/ha Sencor SC 600. Det vi sett hittills från försök och i praktiken är dock att det inte finns några jätteskillnader mellan Proman i dosen 2 l/ha i jämförelse med 1,75 l/ha dosen då det blandats med Spotlight Plus som rensar bort allt ogräs som är uppkommet vid behandlingstillfället. Däremot ser 1,5 l/ha dosen med Proman mer ut att svikta i effekt och verkar vara lite i svagaste laget och trots det höga literpriset för lite vunnet att spara de sista decilitrarna.

Kan ogräseffekten förstärkas med blandningar?

Att blanda Sencor SC 600 eller Proman med Fenix eller Centium är några möjligheter att förstärka ogräseffekterna.

Fenix förstärker på många örtogräs bl.a. målla och åkerbinda

Centium 36 CS förstärker även den på en del örtogräs även om den inte är lika bred som Fenix. Där Centium 36 CS dock passar in bäst som blandningspartner är i fält med nattskatta där den tillsammans med Proman är en bra grundstrategi.

Slutsats, ogräsförsöken:

- Sencor SC 600 hävdar sig bra i försöken i jämförelse med Proman, tveksamt om en behandling med Proman är motiverad om man tittar på prislappen kanske mer prisvärt att förstärka strategin med t.ex. Centium 36 CS eller komplettera behandlingen med en Tituskörning.
- Årsmånen har betydelse, det kan vara motiverat att förstärka strategin med Centium 36 CS eller Fenix en blöt vår eller satsa på att följa upp strategin med en Titusbehandling ett torrår om det går att förutse?
- Se alltid till att få rent efter första ogräsbekämpningen, blanda alltid med Spotlight Plus och kör strax innan uppkomst!
- Har du nattskatta, utnyttja möjligheten med Proman + Centium 36 CS + Spotlight plus före uppkomst, det är en bra start!

Rekommendationer för första ogräsbekämpningen

Denna behandling ska göras före potatisens uppkomst innan plantorna bryter igenom.

Räkna med att det tar ca 3-4 veckor från sättning till uppkomst. Följ fältens utveckling, många preparatkombinationer ska köras strax innan uppkomst.

- Bekämpa gärna tidigt på morgonen (ca kl. 04:00-08:00) eftersom effekten på exempelvis målla är beroende av hög luftfuktighet, helst 90 % RF och dagg.

Vid högt ogrästryck och stora ogräs

0,35 l Sencor 600 SC + 0,2-0,25 l Spotlight Plus

- Sencor 600 SC maxdos per körning är 0,35 l/ha och per säsong 0,58 l/ha. För att nå max. totaldos (0,58 l/ha) kan den första körningen kompletteras med 0,23 l Sencor 600 SC efter 7-14 dagar.

Vid högt ogrästryck och problem med åkerbinda

2,0 l Proman + 0,2-0,25 l Spotlight Plus

- Denna behandling ska göras före potatisens uppkomst innan plantorna bryter igenom.
- Jämfört med Sencor 600 SC har Proman bättre effekt på åkerbinda och nattskatta.
- Proman är ett dyrare alternativ jämfört med grundrekommendationen Sencor 600 SC + Spotlight Plus men kan vara värt att testa om man upplever att målla och åkerbinda är problematiskt.

Stora besvärliga ogräs såsom mycket kvickrot och/eller stora gråbo.

0,35 l Sencor 600 SC + 1,5-2,0 l Glyfosat (Roundup) + vätmedel

- Denna behandling ska göras före potatisens uppkomst innan plantorna bryter igenom.
- Högre dos (3 l/ha Glyfosat) om mycket kvickrot eller stora gråbo (kvikkroten ska ha nått ca 4 blad vid bekämpning).
- På ler- och mjälajordar med sprickbildning där preparatet kan tränga ner och nå plantorna är denna behandling inget bra alternativ.
- Kör **ALDRIG** Glyfosat i utsädesodlingen!!

Vid högt ogrästryck och problem med nattskatta

2,0 l Proman + 0,25 l Centium + 0,2-0,25 l Spotlight Plus

- Behandla ca 5 dagar före uppkomst.
- Det är viktigt att behandla nattskattan i god tid, max. hjärtbladstadiet.
- Centium kräver mycket god markfukt. Om rätt förhållanden råder vid behandling kan Centium verka i 4-8 veckor.
- Använd inte Centium om mullhalten överstiger 10 %.
- Denna blandning har en mycket bred effekt på örtogräs.
- Kupning efter behandling avråds.

Mekanisk ogräsbekämpning

- Underskatta inte den mekaniska ogräsbekämpnings goda effekt mot nattskatta.
- En tidig kupning/mek. ogräsbekämpning som bekämpar små nattskattor kan ge mycket god effekt.
- Den mekaniska ogräsbekämpningen kan sedan vid behov kompletteras med kemisk bekämpning.

4,0 l Boxer/Roxy /Prosulfokarb preparat

- Behandling innan stadie 11 (första bladet över 4 cm).
- Delad bekämpning (2x2 l/ha) ger säkrare effekt, men är svår i praktiken då preparaten enbart får användas t.o.m. stadie 11.
- **Var noga med att behandla nattskattan i tid (hjärtbladsstadiet).**
- Nattskatta som hunnit få tre blad är mycket svårbekämpad
- Proman går att blanda med Centium och även med Boxer/Roxy för att stärka effekten mot nattskatta.
-

Preparat – att tänka på

Spotlight Plus, sedan omregistreringen får bara användas en gång per år.

- Användning antingen i ogräsbekämpning eller vid blastdödning.
- Spotlight plus endast får användas före uppkomst vid ogräsbehandling.

Sencor 600 SC har under de senaste åren orsakat en del stopp i sprutor. För att undvika dessa problem kommer här lite erfarenheter som Bayer samlat på sig under åren:

- Vid blandning med Spotlight Plus och/eller Centium ska dessa produkter blandas i först.
- Sencor 600 SC tillsätts alltid sist i en blandning med andra produkter
- Tillsats av pH-regulator har i vissa vattenkvaliteter (höga järn-/ kalk halter) varit positivt.
- Blandning med Bor-produkter kan kraftigt förändra pH-värdet, tillsätt pH-regulator.
- Använd filter med storleken 50/60 mesh eller grövre.

Fenix

- Utrustning som reducerar avdriften med minst 50 % ska användas vid spridning närmare än 100 m från sjöar, vattendrag eller öppna diken.
- Vid användning av avdriftsreducerande utrustning ska skyddsavstånden i hjälpredan läsas i kolumnen för grov duschkvalitet.

Notera att: För bästa effekt av Fenix avråds kupning efter behandling.

Proman

- För bästa effekt av Proman ska behandling göras så nära uppkomst som möjligt.
- Produkten får inte användas mer än vart 3:e år på samma fält, eftersom metobromuron riskerar att läcka till grundvattnet.

Boxer/ Prosulfokarb preparat

- Det fordon som används vid spridning av växtskyddsmedlet ska ha tät förarhytt med ventilation. Ventilationen ska ha partikelfilter och kolfilter. Avdriftsreducerande utrustning som reducerar vindavdriften minst 75 % ska användas. Ett vindanpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av Säkert växtskydds "Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom". Skyddsavstånden i hjälpredan ska alltid avläsas i kolumnen för grov duschkvalitet

Effektschema ogräsbekämpning

Preparat och dos/ha	Preparat kostnad kr/ha	Baldersbrå	Blåklint	Dån	Förgätmigej	Harkål	Jordrök	Korsört	Lomme	Målla	Nattskatta	Näva	Penningört	Pilört	Pliester	Raps	Snärjmåra	Trampört	Veronika	Viol	Våtarv	Åkerbinda	Åkersenap	Åkerspergel	
0,35 Sencor SC 600 + 0,23 Sencor SC 600	390 kr																								
2,0 Proman	792 kr																								
2,0 Proman + 0,2-0,25 Spotlight Plus	948 kr	Kombinationen ger förstärkt effekt mot uppkomna örtogräs, sepcieellt nattskatta, snärjmåra, trampört och åkerbinda. OBS! Före potatisens uppkomst.																							
2,0 Proman + 0,2 Centium	1 086 kr																								
4,0 Boxer+ 0,3-0,35 Sencor SC 600	815 kr																								
1,75 Fenix + 0,25 Sencor SC 600	896 kr																								
0,25 Centium + 0,3-0,35 Sencor SC 600	603 kr																								
0,3-0,35 Sencor SC 600 + 0,2-0,25 Spotlight Plus	391 kr	FÖRSTÄRKER EFFEKTEN PÅ UPPKOMNA OGRÄS, KAN KOMBINERAS MED BOXER ELLER CENTIUM FÖR LÅNGTIDSVERKAN MOT NATTSKATTA & SNÄRJMÅRA																							

Mycket god effekt (<90 %)

God effekt (70-90 %)

Måttlig effekt (40-70 %)

Svag effekt, < 40 %

Vit ruta = Uppgift saknas

Uppföljande ogräsbekämpning

För att få bra effekt av den andra ogräsbekämpningen ska **tidpunkten tajmas efter ogräsens stadium, inte potatisens**. Observera att en del jordherbicer tar tid på sig och att effekter först ses när örtbladen kommer fram.

Ett alternativ är att behandla ogräsen mekaniskt, med radrensare eller kupare.

Om det finns nattskatta eller stora besvärliga ogräs kan detta vara ett både bättre och billigare alternativ än att behandla kemiskt, en kombination är också ett alternativ.

Observera dock att kupning bör ske när plantorna är max. 15-20 cm höga. Vid större plantor kan kupning ge skördesänkning.

Preparatval till andra ogräsbekämpningen

Titus har en bred ogräseffekt – men kan behöva blandas med Sencor om målla och åkerbinda fått fler än 3 blad. Titus har ingen effekt på nattskatta. Glöm inte tillsätta vätmedel till Titus då vi i försök har sett radikal effektförsämring utan vätmedel

Alternativ 1: Titus 30-50 g + vätm.

Alternativ 2: Sencor SC 600 0,23 + Titus 30-50 g + vätm. (om åkerbinda och/eller målla fått fler än 3 blad)

Passa på att bekämpa rotoogräs och spillpotatis i stubben på hösten!

Bästa sättet att bekämpa rotoogräs som t.ex. gråbo, tistel, hästhov, kvickrot mm är nu i stubben, några veckor efter tröskning och inte i potatisgrödan. God tillväxt i ogräset och höga temperaturer är de viktigaste faktorerna för bästa effekt på rotoogräs, vilket vi har just nu. Effekterna blir klart sämre då en bekämpning görs senare och efter den 20 oktober då fånggrödan får lov att brytas. Flera av rotoogräsen har då gått i vila inför vintern och är mindre mottagliga för kemisk bekämpning, med svag bekämpningseffekt som följd.

Ha en långsiktig strategi, rotoogräs ska inte bekämpas i potatisodling

Många rotoogräs har en stark överlevnadsförmåga och de uppförökas och överlever både genom rotdelar och frö. Fält som är infekterade kräver en långsiktig strategi med åtgärder under en flerårsperiod. De preparat mot rotoogräs som finns att tillgå i potatisodling har ofta inte full effekt men kan för det enskilda året räcka till, men inte för att bekämpa rotoogräsen långsiktigt. Utnyttja därför möjligheten att bekämpa med glyfosat i stubben nu på hösten. Välj om möjligt de preparat i din spannmålsodling som har bästa effekt på ogräsen, allt för att trötta ut de rotdelar som finns i jorden samt att bekämpa de plantor som grov från frön.

Spillpotatis uppförökar många skadegörare

De varma vintrarna de senaste åren har gjort att vi nu ser mycket spillpotatis i stubben på många håll. Spillpotatisen är värdväxt för många sjukdomar som t.ex. bladmögel, rhizoctonia, nematoder mm. och är därför viktigt att bekämpa. Bäst effekt på spillpotatis har även här glyfosat.

Strategier för bästa effekt

Behandla kommande års potatisfält några veckor efter tröskning när återväxten i ogräsen har tagit fart och vi fortfarande har gynnsamma temperaturer.

- Kvickrot 3-4 l/ha med Glyfosatprodukt 360g/l
- Gråbo, tistel, hästhov, 4-6 l/ha Glyfosatprodukt 360g/l
- Spillpotatis 3-4 l/ha Glyfosatprodukt 360g/l

